

Foto: YAY Micro. Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonsråd/Editorial Board:
Linda Z. Arvidsson, Ellen Berggreen, Morten Enersen, Jostein Grytten, Anne Christine Johannessen, Sigbjørn Løes, Nils Oscarson, Nina J. Wang, Marit Øilo, Ulf Örtengren

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl, Anders Godberg, Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementspris for ikke-medlemmer og andre abonnenter kr 1800,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Haakon Vils gate 6,
postboks 2073, Vika, 0125 Oslo
Tlf. 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 700. 11 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Media AS

Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

LEDER

Finne meningen, og velg for deg

En sommer ligger ubrukt foran oss. Hva velger du å bruke den til? De fleste som er i jobb, skal feriere. De som ikke er i jobb også, håper jeg. Avkobling vil alltid være nødvendig, for igjen å kunne koble seg på det som er den daglige dont, enten det er skolegang, studier, jobb eller jobbsøking. Jeg tror på avveksling som et gode.

Selv har jeg bestilt en reise til et sted, hvor planen er å være i en ukes tid. Og så vet jeg ikke noe mer – annet enn at jeg har noen uker på å komme meg hjem igjen. Ingen retur er bestilt, og ingen plan er lagt. Jeg vil ta det som det kommer, og velge underveis.

Og så er jeg opptatt av eksistensialismen, og har nylig lest en popularisert versjon av dansken Søren Aabye Kierkegaards filosofi. Boken heter 'Kunsten å leve inderlig', og er skrevet av Ted Harris og Ann Lagerström. Den gir mening for meg.

Den handler om meningen med livet, hverken mer eller mindre og om hvorfor vi lengter etter den, hvordan vi kan lete etter den og hvorfor det er så viktig å lære seg å leve inderlig.

Det er Søren Kierkegaard som er veiviser. Han som viet hele livet sitt til å forsøke å forstå hva det vil si å være menneske, og som gjennom sine tanker la grunnlaget for eksistensialismen.

Med tiden fant han en vei med tre stadier og ni steg. Den begynner i sanseligheten, går videre til inderligheten og siden til åndeligheten. Det er ikke et hurtigkurs, det finnes ingen snarveier og heller ingen lærer som kommer med ferdige svar.

– Jeg kan finne retningen sier Kierkegaard, jeg kan peke på muligheter og farer, men det er bare du som kan finne meningen med ditt eget liv.

Inderlighet vil si å ikke forveksle det ytre med det indre, eller omvendt. Inderlighet er det motsatte av å leve sanselig, det er å være nærværende i seg selv,

akseptere seg selv med alle feil og mangler, og med alt det fine du også er. Til dette kreves det tid og mot, ærlighet og vilje. Å være inderlig er å velge å være seg selv uansett hva det måtte koste. Det vil igjen si å velge seg selv på en slik måte at du tar over ansvaret for deg selv, bærer deg selv, ser deg selv og lever med konsekvensene av deg selv i ditt eget liv. Det er å se på seg selv som sin egen oppgave: Du er en oppgave du selv har ansvaret for!, skriver den norske filosofen Anders Holt i forordet til den norske utgaven av boken.

Når du løser denne oppgaven vil du nesten garantert leve et liv hvor du aksepterer følgene av dine valg og av dine handlinger. For handlinger kan være noe annet enn valg, og du vil da stå i disse konsekvensene og leve med dem, selv om det kan være ubehagelig – men likevel vil du kunne ha en dyp og inderlig tilfredshet i livet, sier filosofene.

Hvorfor er dette vanskelig eller skummelt? Fordi du aldri kan være sikker på at du velger rett. Idet du velger skaper du konsekvenser i livet ditt som du ikke vet om bare blir gode.

Men hvis du velger med all din vilje, all din inderlighet og all din sjel og lidenskap – kommer du så nær det riktige valget for deg som bare du kan.

Idet du velger begår du et sprang i livet ditt, og du blir en handlende, en som styrer sitt eget liv. Og når du styrer livet ditt, er du ikke den ene eller andre, ikke tannlege eller redaktør – du er deg selv!

Først da kan du handle slik du mener er rett og stå for det. Du er blitt et individ, er ikke lenger en av mange, men dette enkelte mennesket. Et tydelig menneske. Sier filosofien.

Og nå er det kanskje din tur til å velge – din ferie. Med de konsekvenser det valget får – for deg.

Ellen Beate Dyvi